

Innst. S. nr. 204

(2004-2005)

Innstilling til Stortinget fra forsvarskomiteen

Dokument nr. 8:70 (2004-2005)

Innstilling fra forsvarskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Marit Nybakk, Gunnar Halvorsen, Tore Nordtun og Marit Arnstad om initiativ overfor næringslivet i Rogaland med tanke på å bygge en helikoptersimulator for NH90-helikoptre på Stavanger lufthavn/Sola flystasjon

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Forsvaret får innfaset 14 nye NH90-helikoptre for bruk i perioden 2005-2008, og har opsjon på 10 til, som forhåpentligvis kan brukes til et skifte av helikoptre for redningshelikoptertjenesten. Totalt i Europa er det bestilt over 500 NH90-helikoptre, og det eksisterer opsjoner på over 100 til.

Helikopterflygning er dyrt, og penger kan spares på å bruke en helikoptersimulator. En simulator gir dessuten mulighet for å simulere situasjoner (nødlandinger, motorstopp etc.), som det er vanskelig å øve på i virkeligheten.

Med bakgrunn i det store antall bestilte helikoptre, og med tanke på det store helikopterfaglige miljøet i regionen - både sivilt og militært, ønsker forslagsstillerne å styrke det helikopterfaglige miljøet ved Stavanger lufthavn, Sola/Sola flystasjon ved å etablere en helikoptersimulator der. Regjeringen bør derfor pålegges å ta initiativ til og arbeide for at en slik simulator etableres i privat regi, med privat finansiering. Interesse for dette er allerede registrert hos næringslivet i regionen. Mulighetene for øvrige europeiske kunder er store. Alternativ lokalisering er bl.a. Nederland.

Stavanger lufthavn, Sola, er knutepunkt for regionen og har internasjonale ruter. Samme sted er det etablert flere helikopterverksteder og operative helikopterselskaper. Av militære anlegg i regionen kan Nato Joint

Warfare Centre og Fellesoperativt hovedkvarter (FOHK) nevnes, samt Sola flystasjon med sin aktivitet.

På denne bakgrunn fremmer forslagsstillerne følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen ved Forsvarsdepartementet ta initiativ overfor næringslivet i Rogaland med tanke på å bygge en helikoptersimulator for helikoptre av typen NH90 på Stavanger lufthavn, Sola/Sola flystasjon."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunnar Halvorsen, lederen Marit Nybakk og Rita Tveiten, fra Høyre, Bjørn Hernæs og Åge Konradsen, fra Fremskrittspartiet, Per Roar Bredvold og Per Ove Width, fra Sosialistisk Venstreparti, Kjetil Bjørklund, fra Kristelig Folkeparti, Åse Wisløff Nilssen og fra Senterpartiet, Marit Arnstad, viser til at forslagsstillerne foreslår at Stortinget ber Regjeringen ved Forsvarsdepartementet om å ta initiativ overfor næringslivet i Rogaland med tanke på å bygge en helikoptersimulator for helikoptre av typen NH90 på Stavanger lufthavn, Sola/Sola flystasjon. Komiteen er opptatt av å ivareta Forsvarets behov for å anskaffe simulatorkapasitet i forbindelse med anskaffelse og innfasing samt drift av enhetshelikopteret NH90. Komiteen legger stor vekt på at Norge har sikker tilgang på simulatorkapasitet for NH90.

Komiteen viser også til Forsvarsdepartementets uttalelser i sakens anledning om at anskaffelsesprosjektet for NH90 til fregatter og Kystvakten hele tiden har omfattet fremskaffelse av simulator. På grunn av høye kostnader har det hele tiden vært lagt til grunn at det må samarbeides med andre nasjoner om både utvikling, fremskaffelse og drift.

Komiteen vil understreke den avgjørende betydning som arbeid opp mot mulige partnerland i denne sammenheng utgjør. Komiteen viser til at departementet har hatt kontakt med nederlandske kolleger om mulig simulatorsamarbeid, og at saken vil tas opp også med tyske myndigheter. I tillegg har det i de ulike flernasjonale fora fra norsk side vært fremmet et tydelig ønske om en lokalisering av simulator til Norge. Komiteen vil påpeke at arbeid opp mot mulige partnerland utgjør en viktig forutsetning for muliggjøring av et simulatorprosjekt. Det må samarbeides med andre nasjoner om både utvikling, fremskaffelse og drift.

Komiteen er kjent med at Norge som en konsekvens av NH90-anskaffelsen søker internasjonalt samarbeid med det mål å finne den best mulige løsningen, også kostnadmessig, for Forsvaret.

Videre verdsetter komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, at Regjeringen i St.prp. nr. 42 (2003-2004) blant annet la til grunn at Forsvaret vil søke å oppnå dette ved å ta ut synergieffekter gjennom ulike former for offentlig privat partnerskap (OPP) i forbindelse med etableringen av en helikoptersimulator for NH90.

Komiteen viser til at simulatorkapasitet og plassering av denne må avklares gjennom forhandlinger mellom norske myndigheter, helikopterleverandøren og andre nasjoner, knyttet til anskaffelsesprosessen rundt innføringen av nye enhetshelikoptre til Forsvaret.

Komiteen viser til den totale prosessen rundt anskaffelse og gjenkjøp som en følge av kjøpet av NH90. Prosessen inkluderer forhold knyttet til simulatorkapasitet, trening og vedlikehold, og komiteen forholder seg til at disse prosessene ikke er avsluttet. Komiteen forutsetter derfor at Regjeringen sørger for at norske interesser og arbeidsplasser blir ivaretatt i de pågående forhandlingene, og at det arbeides aktivt for at en helikoptersimulator knyttet til NH90 blir lokalisert i Norge.

Komiteen vil også legge vekt på at forslagsstilerne viser til at interesse for en slik simulatoretablering er registrert hos næringslivet i Sola-regionen.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, påpeker at et naturlig sted for å

bygge en helikoptersimulator for helikoptre av typen NH90 er Stavanger lufthavn, Sola/Sola flystasjon.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at utfallet av prosessen vil få følger for det norske forsvaret. Flertallet forutsetter derfor at Stortinget på en utfyllende måte blir holdt løpende orientert om forhandlingenes gang. Flertallet vil videre be Forsvarsdepartementet legge fram for Stortinget resultatet av den prosess som pågår, som er knyttet til samarbeid med leverandører og andre land, om helikoptersimulator og vedlikehold av NH90.

Komiteens medlemmer, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, som har et flertall i Stortinget, viser til at utfallet av prosessen vil få følger for det norske forsvaret. Disse medlemmer vil videre be Forsvarsdepartementet orientere Stortinget om resultatet av den prosessen som pågår, som er knyttet til samarbeid med leverandører og andre land, om helikoptersimulator og vedlikehold av NH90, utover det som allerede er kontraktsfestet med leverandør.

Komiteen fremmer følgende forslag:

"Dokument 8:70 (2004-2005) - forslag fra stortingsrepresentantene Marit Nybakk, Gunnar Halvorsen, Tore Nordtun og Marit Arnstad om initiativ overfor næringslivet i Rogaland med tanke på å bygge en helikoptersimulator for NH90-helikoptre på Stavanger lufthavn/Sola flystasjon - vedlegges protokollen."

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til dokumentet og det som står foran, og rår Stortinget til å til å gjøre slikt

v e d t a k :

Dokument 8:70 (2004-2005) - forslag fra stortingsrepresentantene Marit Nybakk, Gunnar Halvorsen, Tore Nordtun og Marit Arnstad om initiativ overfor næringslivet i Rogaland med tanke på å bygge en helikoptersimulator for NH90-helikoptre på Stavanger lufthavn/Sola flystasjon - vedlegges protokollen.

Oslo, i forsvarskomiteen, den 25. mai 2005

Marit Nybakk
leder

Per Ove Width
saksordfører